

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
Київського інституту Національної
гвардії України,
полковник Андрій МАРТИНЮК
04.06.2026 року

ПРОГРАМА

вступного іспиту зі спеціальності К1 «Державна безпека» для вступу на навчання до Київського інституту Національної гвардії України для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на освітньо-науковій програмі «Застування Національної гвардії України у сфері державної безпеки»

Схвалено приймальною комісією
Київського інституту Національної
гвардії України, протокол
від 04.06.2026 № 5

1. Загальні положення

Вступний фаховий іспит проводиться з метою перевірки рівня теоретичних і практичних знань та навичок у галузі організації державної безпеки, вміння їх застосовувати під час практичної діяльності, забезпеченні дотримання прав людини та необхідністю застосування сили для захисту суверенітету, з охорони прав і свобод людини, протидії кримінальним та адміністративним правопорушенням, підтримання публічної безпеки і правопорядку.

Вступний фаховий іспит включає в себе три теоретичні питання в межах навчальних дисциплін: «Національна безпека України», «Застосування військових частин та підрозділів НГУ у сфері забезпечення державної безпеки», «Управління повсякденною діяльністю підрозділів Національної гвардії України» та четверте (проблемне) питання з оцінки рівня критичного мислення кандидата та попереднього визначення перспективного напрямку потенційного наукового дослідження кандидата на вступ. Четверте питання оцінюється в ході короткої дискусії кандидата з членами приймальної комісії.

Кандидати на вступ до Київського інституту Національної гвардії України, повинні:

знати:

концептуальні основи національної безпеки України та державної безпеки, як її складової;

складові елементи системи національної України;

основні концепції (стратегії) за сферами складових національної безпеки;

положення законодавчих актів України та доктринальних документів з питань національної та державної безпеки;

значення основних категорій, понять та термінів віднесених до безпекової політики держави;

специфіку та порядок залучення підрозділів НГУ до виконання завдань у кризових ситуаціях.

вміти:

аналізувати стан безпекового середовища в країні, визначати актуальні і потенційні загрози державній безпеці, прогнозувати здатність сил безпеки реагувати на наявні виклики, винесені до сфери їх компетенції;

критично оцінювати роль та місце Національної гвардії України у існуючій системі безпеки та пропонувати моделі її вдосконалення;

використовувати понятійно-категоріальний апарат що застосовується у сфері державної безпеки;

використовувати існуючі алгоритми з прийняття управлінських рішень щодо застосування частин та підрозділів Національної гвардії України за призначенням;

приймати обґрунтовані управлінські рішення необхідні для виконання завдань та функцій, покладених на підрозділи Національної гвардії України із забезпечення державної безпеки;

виявляти та аналізувати наявні проблемні питання у організації застосування частин та підрозділів Національної гвардії України при виконанні завдань пов'язаних із забезпеченням державної безпеки;

визначати можливі шляхи вирішення проблемних питань та підвищення ефективності застосування частин та підрозділів Національної гвардії України при виконанні завдань пов'язаних із забезпеченням державної безпеки.

2. Організаційно-методичні вказівки

Випробування кандидатів зі спеціальності здійснюється проведенням іспиту з циклу дисциплін кафедри забезпечення державної безпеки.

Фаховий іспит проводиться за білетами в усній формі. У кожному білеті міститься чотири питання за відповідними розділами Програми. На підготовку відповіді надається 45 хвилин. По закінченні відповіді за кожним питанням можуть бути додаткові запитання з метою уточнення знань і умінь кандидата в ад'юнкти.

Кандидату на вступ надається лише одна спроба відповіді на білет в межах вступного вибування.

Під час проведення іспиту забороняється використовувати підручники, навчальні посібники та інші засоби у тому числі мобільні пристрої, що не передбачені рішенням предметної комісії, а також вести розмови між вступниками. В разі порушення вступником даної вимоги він відсторонюється від участі у випробуванні. Кандидатам, які використовують під час підготовки до відповіді недозволені засоби та порушують встановлені правила складання іспиту, виставляється оцінка «не склав».

Голова предметної комісії (або за його вказівкою – член підкомісії) проводить інструктаж щодо мети, порядку проведення вступного іспиту, вимог до порядку надання відповідей.

Для проведення фахового іспиту призначається комісія. Кожний член екзаменаційної комісії самостійно оцінює відповідь кандидата. Після закінчення іспиту голова комісії проводить аналіз знань і навичок кандидата з урахуванням оцінок кожного члена комісії. Загальна оцінка виставляється голосуванням членів комісії і рішення приймається з урахуванням думки більшості. При рівності голосів вирішальне слово належить голові екзаменаційної комісії.

Результати вступного іспиту оголошуються вступникам предметною комісією після виставлення в екзаменаційну відомість і аркуші результатів вступних випробувань.

3. Критерії оцінки знань, вмінь та навичок кандидатів

Результати відповідей кандидата на фаховому іспиті до Київського інституту Національної гвардії України оцінюються за кожне питання білету по багатобальній шкалі відповідно Таблиця 1.

Підсумкова кількість балів розраховується як сумарна оцінка з урахуванням ваги по кожному питанню (30% за перше питання, по 25% за друге та третє питання та 20% за четверте питання).

Підсумкова оцінка оголошується після обговорення членами екзаменаційної комісії відповідей з усіх питань білету і виведенні середньої оцінки за такими правилами:

оцінка «відмінно», якщо кандидат в ад'юнкти надає пряму відповідь по суті постановки питання; викладає матеріал логічно – спочатку загальні, а потім часткові елементи понять; викладання переліків факторів (умов, принципів) надає у послідовності зменшення їх важливості; забезпечує повноту охоплення усіх елементів, які складають зміст поняття;

оцінка «добре», якщо відповідь повна, однак є утруднення надати пряму відповідь;

оцінка «задовільно», якщо відповідь повна, однак поняття надаються як суми частковостей поза їх логічним зв'язком, фактори різної значущості наводяться у послідовності без урахування їх важливості;

оцінка «незадовільно», якщо відповідь не повна настільки, що не розкриває суть поняття.

Звертається увага на уміння слухачів чітко формулювати висновки і пропозиції, витримувати логічну послідовність та на грамотність мови.

Таблиця 1

Відповідність балів між системами: 100- бальною, ECTS, розширеною (7- бальною) та «національною» шкалою

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Оцінка за розширеною шкалою	Національна шкала
90 - 100	A	відмінно	відмінно
80 - 89	B	дуже добре	добре
65 - 79	C	добре	
55 - 64	D	задовільно	задовільно
50 - 54	E	достатньо	
35 - 49	FX	незадовільно	незадовільно
0 - 34	F	неприйнятно	

4. Зміст блокових питань

Зміст питань навчальної дисципліни **«Національна безпека України»:**

Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони. Національні інтереси України. Що відноситься до фундаментальних національних інтересів України. Сектор безпеки і оборони. Складові та склад сектору безпеки і оборони. Сфери державної політики, формування яких забезпечує Міністерство внутрішніх справ України. Особливості адміністративно-правового статусу Національної гвардії України у складі суб'єктів сектору безпеки і оборони України. Мета, принципи і види планування у сферах національної безпеки і оборони. Національна безпека України. Характеристика стратегії національної безпеки України. Воєнна безпека України. Характеристика Стратегії воєнної безпеки України. Державна безпека України. Характеристика Стратегії державної безпеки України. Оборонно-промисловий комплекс України. Характеристика Стратегії розвитку оборонно-промислового комплексу України. Національна система стійкості. Характеристика Концепції забезпечення національної системи стійкості. Принципи, які мають бути покладені в основу національної системи стійкості. Цілі, напрями та завдання державної політики у сфері державної безпеки. Принципи, за якими ґрунтується внутрішня політика держави. Принципи, за якими ґрунтується зовнішня політика держави. Засади державної політики у сфері розбудови державності. Засади внутрішньої політики у сфері національної безпеки і оборони. Правовий режим воєнного стану. Заходи правового режиму воєнного стану. Правовий режим надзвичайного стану. Зміст заходів правового режиму надзвичайного стану. Особливості залучення військових формувань до здійснення заходів правового режиму надзвичайного стану. Антитерористична операція, умови її проведення. Управління антитерористичною операцією, сили та засоби, які залучаються до її проведення. Режим у районі проведення антитерористичної операції. Засади інформаційної безпеки України. Загрози та виклики інформаційній безпеці.

Зміст питань навчальної дисципліни **«Управління повсякденною діяльністю підрозділів Національної гвардії України»:**

Суть, мета, завдання та види повсякденної діяльності підрозділу. Основні принципи форми, методи та стилі управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень та їх класифікація. Підготовка і проведення службових нарад командиром. Організація допуску та доступу особового складу до державної таємниці. Організація безпеки повсякденної діяльності підрозділу. Зміст, завдання, основні напрями та складові служби військ. Організація та підтримання заходів внутрішньої служби. Організація вартової служби у військовій частині. Організація обліку та зберігання зброї у підрозділах. Завдання та організація військового господарства. Система бойової підготовки військової частини, підрозділу. Принципи, форми та методи навчання особового складу. Мобілізація (визначення, види мобілізації, способи

проведення мобілізації). Основні завдання обліку особового складу. Види обліку.

Зміст питань навчальної дисципліни «Застосування військових частин та підрозділів НГУ у сфері забезпечення державної безпеки»:

Роль і місце Національної гвардії України в охороні громадської безпеки і порядку та забезпеченні громадської безпеки. Організація бойової служби у з'єднанні (військовій частині) Національної гвардії України щодо виконання завдань за звичайних умов. Участь частин Національної гвардії України у оперативно-профілактичних відпрацюваннях (операціях). Підготовка особового складу до виконання завдань служби з охорони громадської безпеки і порядку та забезпечення громадської безпеки. Тактика дій формувань Національної гвардії України у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру. Пересування військової частини НГУ для виконання завдання у відриві від пункту постійної дислокації. Основи застосування формувань Національної гвардії України у спеціальних операціях. Участь з'єднань (частин) Національної гвардії України у припиненні масових заворушень. Участь формувань Національної гвардії України у антитерористичних операціях. Застосування з'єднання (військової частини) Національної гвардії України в умовах введення надзвичайного стану. Застосування з'єднань (частин) Національної гвардії України у спеціальних операціях воєнного характеру. Організація та ведення боротьби з диверсійно-розвідувальними формуваннями противника. Охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки під час введення режиму воєнного стану. Законодавча база, щодо організації та несення служби з охорони громадської безпеки і порядку військовими частинами (підрозділами) Національної гвардії України. Роль та місце Національної гвардії України в системі забезпечення державної безпеки.

Четверте (проблемне) питання:

Наявні проблемні питання у організації застосування частин та підрозділів Національної гвардії України при виконанні завдань пов'язаних із забезпеченням державної безпеки з передбачуваного для дослідження напрямку та можливі шляхи їх вирішення.

5. Список рекомендованої літератури

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с.
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018р. № 2469-VIII.
3. Про Національну гвардію України: від 13.03.2014. Відомості Верховної Ради. 2014. № 17. ст.594.
4. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010р. - № 2411-VI(редакція 30.08.2025р.).
5. Про Національну поліцію: Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41. ст.379.

6. Про Збройні Сили України: Закон України від 06.12.1991р. // Відомості Верхов. Ради України. 1992. № 9. Ст. 108.
7. Про оборону: Закон України від 6.12.1991. (у редакції Закону України від 05. 10. 200 р. № 2020 -111). Відомості Верховної Ради України. 2000. № 49. Ст. 420.
8. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2004 р. № 661-IV. Відомості Верхов. Ради України. 2004. № 27. Ст. 208.
9. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. із змінами, внесеними згідно із Законом №1381-14 від 13.01 2000.
10. Про правовий режим воєнного стану: від 12.05.2015. № 389. Відомості Верх. Ради України.2015. № 28. ст. 250.
11. Про правовий режим надзвичайного стану: від 06.03.2000. № 1550-111. Відомості Верх. Ради України. 2000. № 23. Ст. 176. Зміни і доповнення № 901- від 23.12.2015. № 4, ст.44.
12. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України // Відомості Верхов. Ради України. 2002. № 32. ст. 225.
13. Про Раду національної безпеки і оборони України. Відомості Верхов. Ради України. 1998. № 35. Ст. 237.
14. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 берез. 2003 р. № 638-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 25. Ст. 180.
15. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII.
16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. Відомості Верховної Ради України.
17. Стратегія воєнної безпеки України «Воєнна безпека – всеохоплююча оборона». Указ Президента України від 25 березня 2021 року № 21/2021.
18. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» : Указ Президента України від 16 лют. 2022 р. № 56/2022. Офіційний вісник України. 2022. № 18. Ст. 966.
19. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 червня 2021 року «Про Стратегію розвитку оборонно-промислового комплексу України» : Указ Президента України від 20 серп. 2021 р. № 372/2021. *Офіційний вісник України*. 2021. № 68. Ст. 4301.
20. Стратегія інформаційної безпеки: Указ Презилента України від 28 грудня 2021 року № <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#top>. 685/2021
21. Про Концепцію боротьби з тероризмом в Україні: Указ Президента України від 05 берез. 2019 р. № 53/2019. Офіційний вісник України. 2019. № 22. Ст. 764.
22. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про запровадження національної системи стійкості». Указ Президента України від 27.09.2021 р. №479/2021.

23. Про питання головного органу військового управління Національної гвардії України: Указ Президента України від 28 берез. 2014 р. № 346/2014. Офіційний вісник України. 2014. № 28. Ст. 791.

24. Адміністративно-правове забезпечення державної безпеки: навчальний посібник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. Г. Комісарова. Київ: КІНГУ. 2024. 316 с.

25. Голова М., Іващенко О., Задерієнко С. Управління повсякденною діяльністю підрозділів (2-ге видання виправлене і доповнене): навчальний посібник. Львів : НАСВ, 2021. 408 с.

26. Сиротенко А.М., Тіхонов Г. М., Смірнов І. І. Управління повсякденною діяльністю підрозділів: навчальний посібник. Київ : НУОУ, 2021. 416 с.

27. Плаксін А.А., Пенькова Н.Є., Ромашко О.М. Основи управління повсякденною діяльністю підрозділів Національної гвардії України: навчальний посібник. Київ. інст. НГ України, 2022. 304 с.

28. Коба О.В., Корнієнко Д.М., Плаксін А.А., Троцький Р.С. Службово-бойова діяльність підрозділів Національної гвардії України: навчальний посібник. Київ: КФ НА НГУ, 2020. 237 с.

29. Корнієнко Д.М., Плаксін А.А., Троцький Р.С., Градецький А.В. Право національної безпеки та тактична підготовка військ: навчальний посібник. Київ: КФ НА НГУ, 2020. 166 с. Бондаренко О. Г., Бабков Ю. П. Національна безпека України: підручник. Х.: Національна академія НГУ, 2023. 310 с.

30. Мальцев В. В. Організаційно-правові засади діяльності правоохоронних органів, як складової сил безпеки та оборони, в умовах правового режиму надзвичайного стану: монографія. Київ: КІ НГУ. 2024. 123 с.

31. Організація сектору безпеки і оборони України. Навч. пос. За заг. ред. д.в.н., доц. В. В. Овчаренка. Авт. Кол.: Ткаченко О.В., Комісарова Н. О., Комісаров М.Л., Мальцев В. В., Бейкун А. Л. Київ, КІНГУ. 2023. 316 с.

32. Бондаренко О. Г. Міжнародна та колективна безпека: конспект лекцій. Х.: Національна академія НГУ, 2024. 132 с.

33. Гордієнко С. Г., Соснін О. В., Юзвішин І. Й., Столяров Ю. М. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2 ч. Ч. II. К. Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 608 с.

34. Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення : Монографія. Львів. Сполом. 2020. 418 с.

35. Лавніченко О. В. Оперативне мистецтво НГУ. Навчальний посібник: Х.: Національна академія НГУ, 2018. 176 с.

36. Омельчук В. А., Стрельбицький М. П., Гордієнко С. Г. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2 ч. Ч. I. К. Міжрегіональна Академія управління персоналом. 2021. 304 с.

37. Чухлатий А. В. Рекомендації щодо порядку прийняття та оформлення рішення командира (батальйону, військової частини, начальника ОТО) на

виконання завдань служби з охорони громадського порядку: навчальний посібник: Харків: Національна Академія НГУ, 2019. 125 с.

38. Чухлатий А. В. Методика порівняльного оцінювання службово-бойової діяльності оперативно-територіальних об'єднань, військових частин та підрозділів Національної гвардії України, що мають однакові напрями (типи) службово- бойової діяльності за підсумками півріччя: монографія:, року: Харків: Національна Академія НГУ, 2020 р. 240 с.

39. Шмаков О. М. Основи воєнної науки: підручник. Харків Національна Академія НГУ, 2018. 166 с.

40. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підручник / [О. П. Дузь-Крятченко, Ю. В. Пунда, В. П. Грищенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Сиротенка. 4-е вид., перероб. і доп. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2022. 444 с.

Голова предметної комісії зі спеціальності К1 Державна безпека
полковник

Олександр ТКАЧЕНКО